

Socialdepartementet

Datum
2021-05-12

s.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer (myndighetens)
S2021/00850

Halmstads kommuns yttrande över Socialdepartementets betänkande Informationsöverföring inom vård och omsorg SOU 2021:4

Halmstads kommun ställer sig positiv till betänkandets två huvudförslag om att införa möjlighet till sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation respektive kvalitetsuppföljning. Den nya lagen bör vara obligatorisk och utförarna ska därmed ha en skyldighet att lämna ut efterfrågad data enligt ett sådant beslut som fullmäktige i en kommun eller region fattar om kvalitetsuppföljning enl. förslaget.

Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Halmstads kommun välkomnar förslagen avseende möjligheterna att ge verksamheter inom socialtjänsten som avser äldre eller personer med funktionsnedsättningar och hälso- och sjukvården möjlighet att få tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation. Det är positivt att kunna ta del av dokumentation både inom socialtjänsten, mellan utförare och beställare men även mellan region och kommun kring vissa delar av dokumentationen. Förslaget ligger helt i linje med ambitionerna att jobba med Samordnad Individuell plan, SIP och teaminriktat utifrån den äldres faktiska behov. Förslagen möjliggör även en ökad rättssäkerhet och kvalitetssäkring i vården och omsorgen både inom nämndens egen verksamhet och mellan förvaltningar i kommunen då enskilda kan vara aktuella för insatser i flera förvaltningar.

Det föreslagna systemet med sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation ställer i delar krav på den enskildes förmåga att ta till sig information, och därmed dels kunna motsätta sig att information lämnas i systemet, dels aktivt samtycka till att uppgifter hämtas. Problematik kring svårigheten att informera och bedöma nedsatt beslutsförmågans varaktighet hos flera omsorgstagare inom äldrevården, gör sig gällande. Halmstads kommun anser att ett förtydligande krävs kring beslutsoförmögna individer för att kunna omsätta den nya lagen på ett rättssäkert sätt.

Om kommunen skulle använda sig av sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation mot privata utförare måste vi ha samma verksamhetssystem. Kommunen skulle då behöva ställa krav på utförarens verksamhetssystem vid upphandlingar. Det riskerar att leda till ökade kostnader för kommunen eftersom utförarna måste skaffa ett visst verksamhetssystem vilket skulle innebära ett högre anbud. De leverantörer som har samma system som kommunen skulle i sin tur få en konkurrensfördel.

Kvalitetsuppföljning

Halmstads kommun ställer sig överlag positiv till utredningens förslag om utvidgade möjligheter till kvalitetsuppföljning inom vård och omsorg som huvudmannen (kommun eller region) ansvarar för i syfte att systematiskt kvalitetsutveckla den offentligt finansierade vård och omsorgen för att dessa ska kunna erbjuda en sammanhållen god och nära vård.

Det finns dock tveksamheter i att patienten/kunden själv ska lämna samtycke till om individens personuppgifter ska få behandlas för kvalitetsuppföljning (s.k. opt-out).

SKR:s, Inera AB:s och E-hälsomyndighetens representanter i utredningen har lämnat ett särskilt yttrande som på ett par punkter skiljer sig från utredningens förslag, fr.a. vad gäller kvalitetsuppföljningen. Halmstads kommun kan se för- och nackdelar med båda förslagen.

Sekretessbrytande bestämmelser

Halmstads kommun anser att alternativet där enbart viss myndighetsverksamhet inom socialtjänsten i en kommun omfattas av den sekretessbrytande bestämmelsen (alternativ A) är att föredra framför en generell sekretessbrytande bestämmelse (alternativ B). Inom Halmstads kommun är socialtjänsten uppdelad på tre olika nämnder. Känsliga uppgifter skulle utan hinder av sekretess kunna delas mellan socialtjänst och verksamhet som inte är socialtjänst. Alternativ B skulle därmed innebära en inskränkning i enskildas personliga integritet som inte står i proportion med syftet med bestämmelsen.

De kommuner och regioner som tillämpar kommande bestämmelser kommer att behöva vägledning från statliga myndigheter, t ex i form av en handbok. En viktig aspekt är att regelverken måste ha en sådan tydlighet att personal inom vård och omsorg kan känna sig trygga när det gäller lagstiftningens tillämpning samt hur informationstekniken kan användas utan att det går ut över den enskildes personliga integritet.

För Halmstads kommun

Jonas Bergman, kommunstyrelsens ordförande

Mattias Rossköld, kommundirektör